ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਗ੍ਰੰਥ ਭਰਮ ਤੋੜ

ਅਤੇ

ਹੋਰ ਰਚਨਾਵਾਂ

ਕ੍ਰਿਤ

ਸੰਤ ਮੋਹਰਿ ਸਿੰਘ ਨਿਰਮਲੇ

ਸੰਪਾਦਕ

ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ

ਨਿਰਮਲ ਆਸ਼ਰਮ ਰਿਸ਼ੀਕੇਸ਼

©
ਨਿਰਮਲ ਆਸ਼ਰਮ ਰਿਸ਼ੀਕੇਸ਼

ਗ੍ਰੰਥ ਭਰਮਤੋੜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਚਨਾਵਾਂ
(ਸੰਪਾਦਿਤ ਸੰਸਕਰਣ)

ਸੰਪਾਦਕ
ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ, ਦੇਹਰਾਦੂਨ

ਜਨਵਰੀ 2015
ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ : 500

ਭੇਟਾ ਰਹਿਤ

ਮਿਲਣ ਦਾ ਪਤਾ
ਨਿਰਮਲ ਆਸ਼ਰਮ, ਨਿਰਮਲ ਮਾਰਗ
ਰਿਸ਼ੀਕੇਸ਼ (ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਦੇਹਰਾਦੂਨ), ਉਤਰਾਖੰਡ
ਫੋਨ : 9837837000

ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਸਿਰਲੇਖ ਥਲੇ ਛਪੇ ਵਿਚਾਰ/ਟਿਪਣੀਆਂ ਸੰਪਾਦਕ ਦੇ ਨਿਜੀ ਹਨ।

ਸੰਤ ਜੋਧ ਸਿੰਘ, ਨਿਰਮਲ ਆਸ਼ਰਮ (ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਵਿਭਾਗ), ਨਿਰਮਲ ਮਾਰਗ, ਰਿਸ਼ੀਕੇਸ਼ (ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਦੇਹਰਾਦੂਨ), ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਨੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਗਲੋਰੀਅਸ ਪ੍ਰਿੰਟਰਜ਼, ਝਿਲਮਿਲ, ਦਿਲੀ ਵਿਖੇ ਛਪੀ।

❁ ਸਾਦਰ ਸਮਰਪਣ ❁

ਨਿਰਮਲ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ ਦੇ ਸੰਤਾਂ ਨੂੰ ਅਨੇਕਾਂ

ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜਣ ਵਾਲੇ, ਗਿਆਨ ਦੇ ਦਾਤੇ

ਅਤੇ

ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੇ ਆਸ਼੍ਰਯਦਾਤਾ ਸਾਹਿਬ–ਏ–ਕਮਾਲ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ

ਦੇ ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਚਰਣ ਕਮਲਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ।

❀ ਦੋ ਸ਼ਬਦ ❀

ਡਾ. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਤ ਕੇਂਦਰ ਦੇਹਰਾਦੂਨ ਦੀ ਪਾਵਨ ਮਿੱਟੀ ਮੇਰੇ ਵਾਸਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸ਼ਰਧਾਯੋਗ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਨਾ ਕੇਵਲ ਪਰਮ ਸਨਮਾਨਯੋਗ ਪਦਮਭੂਸ਼ਣ ਡਾ. ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੋ. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਡਾ. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਵਰਗੀਆਂ ਵਿਦਵਤ ਅਤੇ ਪੁਨੀਤ ਹਸਤੀਆਂ ਦੀ ਚਰਨ-ਛੋਹ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਰਹੀ ਹੈ ਬਲਕਿ ਇਸ ਸਥਾਨ ਉਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਰਹਿ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਵਿਦਿਆ, ਗਿਆਨ-ਦਾਨ ਅਤੇ ਨਾਮ-ਦਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਲਈ ਅਨਮੋਲ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵੀ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਸੁਭਾਗ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸਨਮਾਨ ਯੋਗ ਬੀਬੀ ਮਹਿੰਦਰ ਕੌਰ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਵਿਚ ਹੀ ਇਸ ਸਥਾਨ ਦੀ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸੇਵਾ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਰਗੇ ਉਸ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰੇ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਿਖ ਧਰਮ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਕਾਦਮਿਕ ਵਿਦਿਆ ਦੇ ਹਰ ਪੱਖ ਨੂੰ ਸ਼ਿਖਰ ਉਤੇ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਿਚ ਅਦੁੱਤੀ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਥਾਨ ਉਤੇ ਸ਼ਰਧਾ-ਸੁਮਨ ਭੇਟ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਕਈ ਵਾਰ ਆਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਪ੍ਰੰਤੂ 2009 ਈ. ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਡਾ. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਤ ਕੇਂਦਰ ਵੱਲੋਂ 'ਨਿਰਮਲ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ ਦੀ ਗੁਰੁਬਾਣੀ ਵਿਆਖਿਆਕਾਰੀ' ਵਿਸ਼ੈ 'ਤੇ ਸੈਮੀਨਾਰ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਉਸ ਵਕਤ ਤੋਂ ਮੇਰਾ ਇਸ ਸਥਾਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਹੋਰ ਗੂੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸੰਤ ਮੋਹਰਿ ਸਿੰਘ ਕ੍ਰਿਤ 'ਗ੍ਰੰਥ ਭ੍ਰਮ ਤੋੜ' ਮੈਨੂੰ ਮੁਰਾਦਾਬਾਦ ਨਿਵਾਸੀ ਮੇਰੇ ਪਰਮ ਸਨੇਹੀ ਸ. ਗੁਰਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਜਦੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ, ਤਾਂ ਮਨ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰ ਆਇਆ ਕਿ ਨਿਰਮਲ ਭੇਖ ਦੇ ਇਕ ਮਹਾਨ ਚਿੰਤਕ ਦੀ ਇਹ ਗਿਆਨਮਈ ਰਚਨਾ ਜਿਥੇ ਅਲੋਪ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਗੂੜ੍ਹ ਅਧਿਆਤਮਵਾਦ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਸੰਪ੍ਰਦਾਈ ਗਿਆਨੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੇ ਗਿਆਨ-ਲਾਭ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਸੰਚਾਲਕਾਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕਰ ਕੇ ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਕੰਪਿਊਟਰ 'ਤੇ ਟਾਈਪ ਕਰਨ ਲਈ ਸ. ਅਮਨ ਸਿੰਘ ਰਿਸਰਚ ਸਕਾਲਰ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿਤੀ ਗਈ। ਸ. ਅਮਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਹੁਤ ਲਗਨ ਅਤੇ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਨੂੰ ਅਲਪ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੰਪਿਊਟਰ 'ਤੇ ਟਾਈਪ ਕਰ ਦਿਤਾ। ਇਸ ਦੇ ਪਾਠ ਦੀ ਸੋਧ-ਸੁਧਾਈ ਦਾ ਕਾਰਜ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਹਥੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੂਲ-ਪਾਠ ਹਰ ਪੱਖੋਂ ਪਾਠਕ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ-ਅਨੁਕੂਲ ਕਰਨ ਉਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਦਿਤਾ। ਗ੍ਰੰਥ ਦੀ ਪੁਰਾਤਨ ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਗੂੜ੍ਹ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸਾਧਾਰਨ ਪਾਠਕ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ ਲਈ ਉਚਿਤ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਅਰਧ-ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਲਗਾਉਣੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਨ। ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਗੁਰਮਤਿ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵੇਦਾਂਤ ਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਜਗਹ-ਜਗਹ ਪ੍ਰਤਿਪਾਦਨ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੀ ਇਹ ਹਾਰਦਿਕ ਇੱਛਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਸੰਪਾਦਨ ਸੁਚਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਕਿ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਪਾਦਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਾਂਗ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਵਿਚ ਸਾਰੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦਾ ਪਰਿਚੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਰ-ਭਾਵ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਿਕ ਵਿਵੇਚਨ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਜਿਥੇ ਕਿਤੇ ਸੰਨ-ਸੰਵਤਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਭੁਲੇਖਾ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਦਾ ਵੀ ਯੁਕਤੀ-ਸੰਗਤ ਨਿਰਾਕਰਣ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਨੋਰਥ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਰਖ ਕੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪਰਮ ਸਨੇਹੀ ਡਾ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਸੰਪਾਦਨਾ ਦਾ ਜਟਿਲ ਕੰਮ ਸੌਂਪਿਆ।

ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਡਾ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਜਿੱਥੇ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੇ ਉੱਘੇ ਵਿੱਦਵਾਨ, ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਵਕਤਾ ਹਨ, ਉਥੇ ਹੀ ਉਹ ਬਹੁਤ ਨਿਮਰ ਸਿੱਖ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਆਪ ਜੀ ਡਾ. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਤ ਕੇਂਦਰ ਦੇਹਰਾਦੂਨ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਪਦ ਤੇ ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸੇਵਾਵਾਂ ਬੀਬੀ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡਾ. ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮਾਰਗ-ਦਰਸ਼ਨ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਭੂਮਿਕਾ ਲਿਖ ਕੇ ਪੁਸਤਕ-ਕਰਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਉਪਲਬਧ

ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ ਵਾਸਤੇ ਸਰਲ ਭਾਸ਼ਾ ਸਹਿਤ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿਚ ਲਿਖ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਵਰਗਾ ਆਮ ਪਾਠਕ ਪੁਸਤਕ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਵੀ ਸਿਧਾਂਤਿਕ ਸਥਾਪਿਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਇਸ ਲਈ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਹਰ ਅਨਮੋਲ ਉਪਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਵਿਵੇਚਨ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪ੍ਰਬੁੱਧ ਪੁਰਸ਼ ਇਹ ਭਲੀਭਾਂਤਿ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗੁਰਮਤਿ ਦਾ ਮੂਲ-ਆਧਾਰ ਅਦ੍ਵੈਤ ਚਿੰਤਨ ਹੈ। ਨਿਰਮਲ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ ਦੀ ਗੁਰਮਤਿ ਅਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆਕਾਰੀ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਅਦ੍ਵੈਤ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਪ੍ਰਤਿਪਾਦਨ ਹੀ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਧਕ ਦੀ ਸਾਧਨਾ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਮੰਜ਼ਿਲ ਵੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨਾਲ ਅਦ੍ਵੈ ਹੋਣਾ ਹੀ ਹੈ। ਪੰਡਿਤ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨਰੋਤਮ ਆਦਿ ਵਿੱਦਵਾਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸੰਪ੍ਰਦਾਵਾਂ ਵੀ ਗੁਰਮਤਿ ਨੂੰ ਅਦ੍ਵੈਤ ਮਤਿ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੀ ਵੇਖਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸੰਪ੍ਰਦਾਈ ਗਿਆਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਾਰ ਮੱਧਮ ਪੈ ਜਾਣ ਨਾਲ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਸੰਪ੍ਰਦਾਵਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਚੇਤਨਾ ਘਟ ਗਈ ਹੈ। ਸੰਤ ਮੋਹਰਿ ਸਿੰਘ ਨਿਰਮਲ ਭੇਖ ਦੇ ਅਤੀ ਸ੍ਰੇਸ਼ਠ ਅਤੇ ਅਦ੍ਵੈਤਵਾਦੀ ਸੰਤ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿਚ 'ਹੋਂਦ ਦੀ ਏਕਤਾ' ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਬਲ ਹੈ। ਮੂਲ ਗ੍ਰੰਥ 'ਭ੍ਰਮ ਤੋੜ' ਤਾਂ ਹੈ ਹੀ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੀ ਅਦ੍ਵੈਤ ਵੇਦਾਂਤ ਦਾ ਸਰਲ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਪ੍ਰਤਿਪਾਦਨ। ਇਉਂ ਇਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਗੁਰਮਤਿ ਦੇ ਅਦ੍ਵੈਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੀਆਂ ਬਾਰੀਕੀਆਂ, ਦੂਜੇ ਅਦ੍ਵੈਤ ਮੱਤਾਂ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ, ਗੁਰਮਤਿ ਅਦ੍ਵੈਤ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣਤਾ ਦਾ ਗੰਭੀਰ ਮੰਥਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸੇ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਡਾ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ 'ਗੁਰਮਤਿ ਅਦ੍ਵੈਤ' ਨਾਮੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖੋਜ-ਪੱਤ੍ਰ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਸਾਧਕਾਂ, ਚਿੰਤਕਾਂ ਅਤੇ ਖੋਜਾਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ।

ਨਿਰਮਲ ਆਸ਼ਰਮ ਰਿਸ਼ੀਕੇਸ਼ ਵਲੋਂ ਮਹਾਪੁਰਖਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ-ਕੌਤਕਾਂ ਅਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆਕਾਰੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਸਚਰਜ ਵਸਤੂ, ਸਹਜ ਕਥਾ (ਪੰਜ ਭਾਗ), ਨਿਰਮਲ ਉਪਦੇਸ਼, ਅਮਰ ਵਸਤੂ, ਆਤਮ ਸਰਿਤਾ (ਹਿੰਦੀ), ਨਿਰਮਲ ਪੰਥ ਦਾ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਬਹੁਪਖੀ ਯੋਗਦਾਨ, ਪਰਲਜ਼ ਆਫ ਟੱਰੁਥ (Pearls of Truth) ਆਦਿ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁਕਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਰਮਲ ਪੰਥ ਦੀ ਗੌਰਵ ਗਾਥਾ, ਨਿਰਮਲ ਭੇਖ ਭਾਸਕਰ, ਨਿਰਮਲ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ ਦੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਆਖਿਆਕਾਰੀ, ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਆਦਿ ਰਚਨਾਵਾਂ ਪਾਠਕਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਆਸ਼ਰਮ ਦੀ ਵੈਬਸਾਈਟ website. www.nirmalashram.com ਉਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹਨ।

ਹਥਲੀ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਉਤੇ ਮੈਨੂੰ ਅਥਾਹ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਰਮਲ ਆਸ਼ਰਮ ਵੱਲੋਂ ਅਧਿਆਮਤਕ ਗਿਆਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਵਿਚ ਇਕ ਹੋਰ ਕਦਮ ਚੁਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਗਿਆਨ-ਅਭਿਲਾਸ਼ੀਆਂ, ਵਿਦਿਆ-ਸਾਧਕਾਂ ਅਤੇ ਅਧਿਆਤਮਵਾਦੀਆਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਲਾਹੇਵੰਦ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਕੇ ਨਿਰਮਲ ਆਸ਼ਰਮ ਦੇ ਮੇਰੇ ਵਰਗੇ ਨਿਮਾਣੇ ਸੇਵਕ ਤੋਂ ਉਚੇਰੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਸ. ਅਮਨ ਸਿੰਘ, ਬੀਬੀ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ, ਡਾ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਡਾ. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਤ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਹੋਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿੱਘੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਮੇਰਾ ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਪੂਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਲੰਬੀ ਉਮਰ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਅਤੇ ਸਰਵ-ਪੱਖੀ ਸਫਲਤਾ ਲਈ ਪ੍ਰਭੂ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਅਰਦਾਸ ਹੈ। ਆਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਨਿਰਮਲ ਆਸ਼ਰਮ ਦੀਆਂ ਸਾਹਿਤਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਸਹਿਤ ਜੁੜੇ ਰਹਿਣਗੇ।

ਜਨਵਰੀ, 2015

ਸੰਤ ਜੋਧ ਸਿੰਘ
ਨਿਰਮਲ ਆਸ਼ਰਮ
ਰਿਸ਼ੀਕੇਸ਼।

ਵਿਸ਼ੇ ਸੂਚੀ

ਦੋ ਸ਼ਬਦ : ਸੰਤ ਜੋਧ ਸਿੰਘ (i)

ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ : ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ 1

ਗੁਰਮਤਿ ਅਦ੍ਵੈਤ : ਡਾ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ 45

ਮੂਲ ਗ੍ਰੰਥ– ਗ੍ਰੰਥ ਭਰਮ ਤੋੜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਚਨਾਵਾਂ (ਸੰਤ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ ਨਿਰਮਲੇ)

(1) ਆਤਮ ਕਥਾ 55

(2) ਗ੍ਰੰਥ ਭਰਮ ਤੋੜ 85

(3) ਬੈਂਤਾਂ (ਭਾਗ ੧) 109

(4) ਬੈਂਤਾਂ (ਭਾਗ ੨) 115

(5) ਬੈਂਤਾਂ (ਭਾਗ ੩) 121

(6) ਸੀ ਹਰਫੀ (ਅਰਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਤੀਹ(30) ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਵਰਣਮਾਲਾ) 127

(7) ਕੋਰੜੇ 133

(8) ਬਿਬੇਕ 141

(9) ਫੱਕਰਨਾਮਾ 143

(10) ਮੰਤ੍ਰ 147

(11) ਗੁਰਪ੍ਰਨਾਲੀ 152

ਬਾਰਾਂਮਾਹ (ਮਹੰਤ ਹੰਬੀਰ ਸਿੰਘ ਕ੍ਰਿਤ) 157

ਗੁਰ ਉਸਤਤ ਅਤੇ ਸ਼ਜਰਾ (ਕਰਤਾ ਨਾ ਮਾਲੂਮ) 159